

Zagreb, 17. lipnja 2011. godine

N/p
G. Dražen Lučić
Ravnatelj
Hrvatska agencija za poštu i električne komunikacije
Jurišićeva 13
HR-10 000 ZAGREB

PREDMET: Prijedlog izmjena i dopuna financijskog plana Hrvatske agencije za poštu i električne komunikacije za 2011. godinu

- komentari i prijedlozi, daju se

Poštovani,

Nastavno na otvaranje javne rasprave o prijedlogu izmjena i dopuna financijskog plana Hrvatske agencije za poštu i električne komunikacije (u daljem tekstu HAKOM) za 2011. godinu, ovim putem Udruga pokretnih komunikacija Hrvatske (dalje: UPKH) u ime svojih članova, operatora u pokretnim električnim komunikacijskim mrežama, dostavlja komentare kako slijedi:

I Financijski plan i njegovo ostvarenje u 2010. godini

UPKH pozdravlja prije svega agilnost HAKOM-a za izmjene i dopune financijskog plana za tekuću godinu odmah po ustanovljenju viška iz prethodne godine, kao i otvaranje javne rasprave na tu temu.

Međutim, iako je predmet ove rasprave izmjena i dopuna financijskog plana HAKOM-a za 2011. godinu, nejasno je iz izloženih podataka gdje je nastao predmetni višak prethodne godine i na kojim stawkama, odnosno, da li se isti odnosi samo na 2010. godinu, te odakle su pristigla financijska sredstva koja su financirala predmetne stavke. Naime, nije dostupno financijsko izvješće za 2010. godinu, gdje bi bilo vidljivo gdje su nastali predmetni viškovi. Stoga se predlaže da se ubuduće za ovakve izmjene i dopune omogući uvid barem u neformalno financijsko izvješće iz prethodne godine gdje je ostvaren predmetni višak. Isto je potrebno iz razloga da se suvišak prenosi po predmetnim stawkama, te da se planiraju dodatne aktivnosti po predmetnim stawkama sukladno dobroj financijskoj praksi.

Neovisno o tome, mišljenja smo kako su potrebna daljnja poboljšanja u svrhu izbjegavanja budućih izmjena i dopuna godišnjih financijskih planova u cilju rebalansa. U dijelu planiranja rashoda smatramo kako je nužno još transparentnije prikazati planirane troškove prvenstveno u dijelu koji se odnosi na upravljanje radiofrekvencijskim spektrom i adresno-brojevnim prostorom.

Također, iako predmet ove javne rasprave nije pravilnik kojim se određuju iznosi naknada, koristimo ovu priliku kako bismo još jednom ukazali na potrebu da se iznosi pojedinih naknada određuju na način da prihodi od tih naknada odgovaraju planiranim prihodima HAKOM-a navedenima u Financijskom planu.

Naime, HAKOM već dulje razdoblje ostvaruje veće prihode nego je to planirano godišnjim financijskim planovima, međutim, neovisno o tome iznosi pojedinih naknada se ne snižavaju proporcionalno ostvarenim viškovima pri čemu prvenstveno mislimo na iznose naknade za uporabu radiofrekvenčijskog spektra za javnu pokretnu mrežu, putem koje se ostvaruju veći prihodi HAKOM-a nego što je općenito ukupno planirano od naknada za frekvencije.

Slijedom navedenog, pozivamo HAKOM da posveti veću pozornost u dijelu planiranja rashoda i potrebnih novčanih sredstava za financiranje HAKOM-a te da poduzme korake kao bi se naknade iz Pravilnika o plaćanju naknada za obavljanje poslova Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije izmijenile na način da HAKOM temeljem njih ostvaruje prihode sukladno planiranom u Financijskom planu te da se na taj način izbjegne kumulacija viškova sredstava HAKOM-a.

Iz uvida u drugi dokument koji je također na javnoj raspravi, Financijski plan Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije za 2012. godinu, razvidno je da je planiran višak u 2011. godini u iznosu od 50.615.000,00 kn. Kada se izuzmu kapitalne donacije u iznosu od 25.000.000,00 kn, planirani višak je 25.615.000,00 kn, čime se ponovno stvara višak koji ne pokazuje tendenciju pada, već dapače, zadržavanje na skoro istoj razini. Stoga smatramo nužnim još jednom ukazati na potrebu da se naknade operatorima smanje, kako bi se suvišak sredstava sveo na razumno mjeru.

II Izmjene i dopune plana rashoda

Iz predloženih izmjena i dopuna razvidno je da se ovim izmjenama predlaže korigiranje nerealnog planiranja (propusta), što je sa našeg stajališta u najmanju ruku, neispravan pristup. Uvidom u komentare UPKH iz prethodnih godina, kako za same finacijske planove, tako i za izmjene i dopune tih istih finacijskih planova, zalažemo se za realno planiranje i odgovornost prema planiranim brojkama.

- a) Iz viška sredstava planirane su korekcije na ime povećanja dodatka na radni staž i za otpremnine za odlazak u mirovinu. Planirane korekcije smatramo neispravnima jer je HAKOM predmetne troškove trebao predvidjeti i planirati unaprijed prilikom planiranja financiranja za 2011. godinu. Stoga predlažemo da se predmetna sredstva, osim ako nisu suvišak na istoj stavci u 2010. godini, ne prebacuju u predmetnu svrhu jer cilj ovih izmjena i dopuna ne bi trebala bi korekcija neispravnog planiranja, već financiranje dodatnih aktivnosti iz suviška sredstava.
- b) Prelazak djelatnika MMPI u HAKOM je bila planirana aktivnost, te su također i sredstva za plaće tih djelatnika bila planirana i osigurana kroz državni proračun, te bi se njihovim prelaskom i ta sredstva trebala prebaciti HAKOM-u za financiranje njihove mase plaća. Stoga predlažemo da se predmetna sredstva, osim ako nisu suvišak na istoj stavci u 2010. godini, ne prebacuju u predmetnu svrhu jer su ista sredstva osigurana kroz državni proračun.
- c) Investicijsko održavanje ima svoj plan, kako je i napomenuto u izmjenama i dopunama, i predviđeno je za 2012. godinu. Ukoliko je potrebno ranije, znači da finacijski plan za 2011. godinu nije ispravno planirao predmetnu stavku, kao i da se onda mijenja i plan rada po stavkama za 2011. godinu, a što nije predmet ovih izmjena i dopuna. Stoga predlažemo da se predmetna sredstva, osim ako nisu suvišak na istoj stavci u 2010. godini,

- ne prebacuju u predmetnu svrhu za 2011. godinu, te da se planirano investicijsko održavanje izvrši u 2012. godini kao što je planirano.
- d) Preseljenje na novu, jedinstvenu lokaciju bilo je, kako se razumije iz prethodnih planova, planirano za ovu 2011. godinu, te je stoga nejasno zašto planirani troškovi preseljenja nisu isto tako planirani u realnom obliku, nego postoji potreba da se ovim izmjenama i dopunama osiguraju dodatna sredstva. Stoga predlažemo da se predmetna sredstva, osim ako nisu suvišak na istoj stavci u 2010. godini, ne prebacuju u predmetnu svrhu za 2011. godinu.
- e) Usavršavanje radnika može se smatrati dodatnom aktivnošću i kako takvom je prihvatljiva za izmjene i dopune finansijskog plana za 2011. godinu, te također je potrebno, prilikom planiranja za 2012. godinu, imati u vidu da su sredstva za predmetno usavršavanje u 2012. korištena iz viška prihoda u 2011. godini, te bi se ta stavka u planu za 2012. trebala smanjiti.
- f) Intenzivnije informiranje korisnika može se smatrati dodatnom aktivnošću i kako takvom prihvatljivom za izmjene i dopune finansijskog plana za 2011. godinu.
- g) Povećanje cijena energenata je stavka sa kojom svi gospodarstveni subjekti planiraju svoje prihode i rashode, te su predmetna sredstva uvijek planirana s određenim finansijskim rezervama, da se omogući pokrivanje fluktuacija u prihodima. Stoga se predlaže da predmetna sredstva, osim ukoliko nisu višak na predmetnoj stavci u 2010. godini, ne koriste u navedenu svrhu, već u razvoj novih aktivnosti.
- h) Kapitalne investicije za strategije razvoja može se smatrati dodatnom aktivnošću i kako takvom prihvatljivom za izmjene i dopune finansijskog plana za 2011. godinu. Prijedlozi UPKH nalaze se niže u tekstu.
- i) **Iznenaduje nas izrazito velik iznos dodanih troškova amortizacije od 8.5 milijuna kuna, temeljem, kako se u dokumentu na javnoj raspravi navodi, promjena načela primjene amortizacije u 2008. godini, a posebice kasna primjena tih načela.**
-

III. Izmjene i dopune investicijskog plana

- a) DDF antenna za mjerno vozilo može se smatrati dodavanjem nove funkcije i aktivnosti predmetnog vozila i kao takvom prihvatljivom za izmjene i dopune finansijskog plana za 2011. godinu.
- b) Povećavanje investicija u računalnu opremu i programe koji su planirani u 2012. godini, a realizirat će se u 2011. godini smatramo neispravnim jer je predmetna aktivnost planirana za 2012. godinu, i kako takva trebala bi biti i u izmjenama i dopunama Plana rada HAKOM-a, a što nije predmet niti jedne javne rasprave. Stoga predlažemo da se predmetna sredstva, osim ako nisu suvišak na istoj stavci u 2010. godini, ne izdvajaju u predmetnu svrhu u 2011. godini.
- c) Kupovina vozila i izmjena načina kupovine, tj. s operativnog leasinga u gotovinsku kupovinu je krupna izmjena koja utječe također i na planove amortizacije i rashode po tim istim stawkama, te se ne smatra ispravnom, pogotovo u lipnju tekuće godine kada se događa izmjena. Stoga predlažemo da se predmetna sredstva, osim ako nisu suvišak na istoj stavci u 2010. godini, ne izdvajaju u predmetnu svrhu u 2011. godini.
- d) Izmjenu i dopunu plana za poštanski promet ne može se komentirati obzirom da ista nije predmet poslovanja operatora u pokretnim mrežama.
-

IV Prijedlozi UPKH

- a) UPKH bi željela istaknuti i ovom prilikom pozitivnu praksu smanjenja naknada po MHz radiofrekvencijskog spektra za pokretnе mreže, no obzirom na suvišak prikupljenih sredstava, smatramo da postoji dovoljno prostora za daljnje smanjenje predmetne naknade, te ovim putem molimo da se iznosi naknada po MHz za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javnu pokretnu mrežu dodatno smanje.
- b) UPKH bi željela istaknuti kako i ovaj suvišak u 2010. godini ponovno pokazuje da su visine naknada koje se ubiru od operatora još uvijek previsoke, te da se već petu godinu za redom pokazuju viškovi, koji ne pokazuju tendenciju padanja u visini, već se uvijek kreću u iznosima oko dvadesetak milijuna kuna. Obzirom da predmetna sredstva predstavljaju značajan iznos, ponovno **ukazujemo na potrebu snižavanja visine naknade**. Stoga se predlaže da gornji naslov razmotri smanjene naknade koja se razrezuje po postotku od ukupnog godišnjeg bruto prihoda koji su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarili operatori u obavljanju djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža s 0,28% na barem 0,27%, ako ne i na 0,26%.
- c) Dodatno pozivamo HAKOM da razmotri i mogućnost smanjenje naknada za uporabu adresa i brojeva.
- d) Sukladno prijedlozima iz prethodnih razdoblja, predlaže se da se višak sredstava uporabi za daljnji razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, tj. u razvoj širokopojasnog pristupa, a što je opredijeljenje Republike Hrvatske i fokus budućeg razvoja u elektroničkim komunikacijama, a ne na povećanje pojedinih rashoda vezanih uz obavljanje poslova HAKOM-a.
- e) Da se sve ovdje navedene izmjene počnu primjenjivati od 01. srpnja 2011. i tijekom cijele 2012. godine.

Naime, kao aktivni sudionici stručne konferencije MIPRO 2011 bili smo sudionici i radionice organizirane od strane Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, na kojoj je širokom auditoriju predstavljen posljednji prijedlog Strategije, te su prezentirani temeljni ciljevi Strategije, ciljane količine širokopojasnih priključaka do 2015. godine, ali i nedvosmislena stajališta da će cijelokupnu investiciju potrebnu za dostizanje ciljane visoko ambiciozne brojke od 700.000 korisnika pokretnog širokopojasnog pristupa u narednih 4 godine morati osigurati u cijelosti sami postojeći operatori pokretnih javnih komunikacijskih mreža.

Također je na navedenom skupu jasno napomenuto da nije realno očekivati da će se ciljevi Strategije moći ispunjavati temeljem dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra u pojasu 790-862 MHz, prvenstveno iz razloga nespremnosti susjednih država, već će okosnica ispunjenja visokih ciljeva Strategije po pitanju broja priključaka pokretnog širokopojasnog pristupa upravo biti korištenje radiofrekvencijskog spektra u pojasevima 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1785-1805-1880 MHz, 1900-1980 MHz, 2010-2025 MHz, 2110-2170 MHz.

Kako je dostupnost radiofrekvencijskog spektra osnovni uvjet za razvoj nove infrastrukture i ispunjavanje ciljeva Strategije, smatramo da bi trebalo osigurati da operatori imaju pristup tom resursu po razumnim cijenama, kako bi se ciljevi strategije ispunili u najkraćem mogućem roku. Smatramo da će dodjela resursa putem javne dražbe negativno utjecati na spremnost za dodatna ulaganja u same mrežne resurse i usluge, i time ugroziti ostvarivanje visoko postavljenih strateških ciljeva Vlade RH.

Kao što je opće poznato, i kao što smo je bilo jasno prepoznatljivo i u samom dokumentu Strategije objavljenom na javnoj raspravi krajem 2010. godine, u poglavљu 1.2. Strategije, Vlada RH ističe da je „...razvoj širokopojasnih usluga od iznimnog značenja za

gospodarski razvoj Republike Hrvatske te od ključne važnosti za omogućivanje stvaranja društva znanja u Republici Hrvatskoj.“

Vlada RH u svom dokumentu također utvrđuje da je „...na temelju analize stanja razvijenosti širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj vidljivo je zaostajanje u broju priključaka širokopojasnog pristupa za projekom država članica Europske unije. Prisutna je značajna neravnomjernost u broju i gustoći širokopojasnih priključaka po županijama, koja je uzrokovana nepovoljnom demografskom strukturu, nepoznavanjem načina korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija kod dijela građana te nedostatnom dostupnosti infrastrukture širokopojasnog pristupa u svim hrvatskim regijama.“

U istom poglavljiju dokumenta Strategije prepoznat je jedan od ključnih izazova razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj - **nedostatna i neravnomjerna regionalna dostupnost infrastrukture širokopojasnog pristupa.**

Stoga smatramo da bi daljnje poticanje razvoja broadbanda i ulaganje u nove inicijative i projekte koji bi subvencionirali i poticali razvoj širokopojasnog pristupa te elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme kao osnove budućeg širokopojasnog pristupa i njegove nagle ekspanzije, a u svrhu ostvarenja planiranog razvoja, bili najbolji način za utrošak suviška sredstava iz 2010. godine.

Stoga se predlaže da HAKOM osmisli i planira projekte razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture u svrhu planiranog razvoja širokopojasnog pristupa, a za koji bi se utrošio višak sredstava prikupljen od operatora u 2010. godini.

Iz svega prethodno navedenog, mišljenja smo da bi uvažavanje naših ovdje iznesenih prijedloga dodatno osiguralo ispunjenje **temeljne zadaće poticanja djelotvornih ulaganja u infrastrukturu i promicanja inovacija iz članka 5. stavka 3. točke 3. ZEK-a**, odnosno, da bi se usvajanjem naših prijedloga omogućila djelotvorna ulaganja u infrastrukturu i inovacije i u konačnici u ispunjenje izuzetno visokih ciljeva Strategija Vlade RH.

Za sva daljnja pitanja stojimo vam na raspolaganju za daljnja pojašnjenja naših stavova i prijedloga iznesenih u ovome očitovanju.

S poštovanjem,

Za UPKH:

Sarita Bukovčan Kvaternik,
Predsjednica Udruge